

Hva er en katekisme?

Ordet «katekisme» kommer fra gresk og betyr «undervisning». Det brukes ofte om enkle lærebøker med spørsmål og svar.

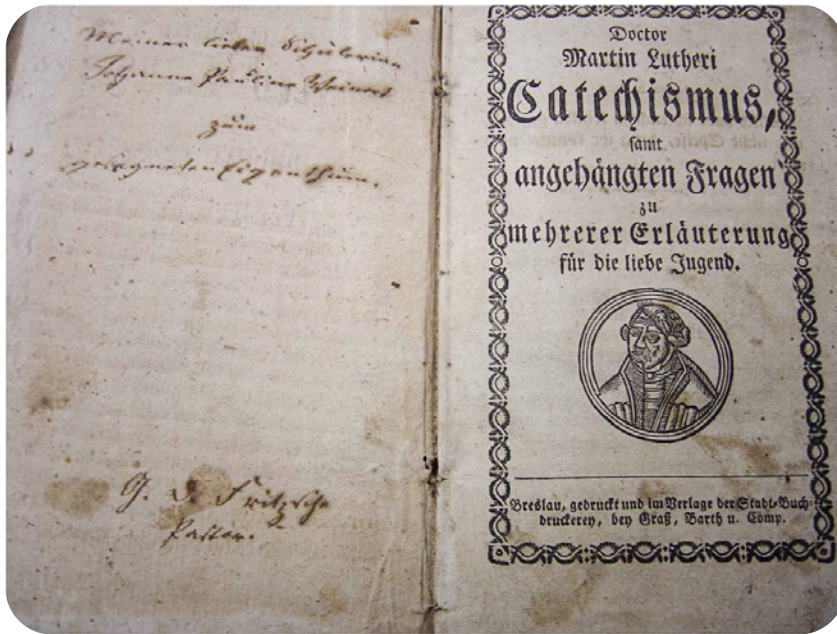
Bibelen er en stor bok. Selv om vi også bruker den som lærebok, er det bra at vi har en liten bok som samler noe av det viktigste i Bibelen, slik som *Luthers Lille katekisme*. Vi kan kalle den en minibibel.



Martin Luther (1483–1546) skrev to katekismebøker i 1529. Den minste av disse ble skrevet for å hjelpe foreldre og lærere til å svare på barnas spørsmål. Først ble teksten trykt på plakater som kunne henges opp i hjemmene. Enkelt og greit! Siden ble den samlet i en liten bok. Vi kaller den *Luthers Lille katekisme*.

Du kan lese mer om Martin Luther i *Troens vei. Kristendommen før og nå*, kapittel 4, «Reformasjonen (1500-tallet)».





Katekismebok.
Denne er på tysk.

Innholdet i katekismen

Katekismen inneholder og forklarer fem viktige tekster som til sammen forteller hva kristendom er. Vi kan si at katekismen er en oppsummering av det viktigste som står i Bibelen – og som vi trenger å kunne litt om som kristne:

- de ti bud
- troen
- Herrens bønn
- dåpen
- nattverden



«Herrens bønn» og «Fadervår» er det samme. I denne boka bruker vi «Herrens bønn».

Hvor stor plass tar katekismen? Den tar bare én side!

1) De ti bud

- 1 Du skal ikke ha andre guder enn meg.
- 2 Du skal ikke misbruke Herren din Guds navn.
- 3 Du skal holde hviledagen hellig.
- 4 Du skal hedre din far og din mor.
- 5 Du skal ikke slå i hjel.
- 6 Du skal ikke bryte ekteskapet.
- 7 Du skal ikke stjele.
- 8 Du skal ikke vitne falskt mot din neste.
- 9 Du skal ikke begjære din nestes eiendom.
- 10 Du skal ikke begjære din nestes ektefelle eller ansatte eller noen som hører til hos ham.

2) Troen

Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper.

Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne sønn, vår Herre, som ble unnfanget ved Den hellige ånd, født av jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet, før ned til dødsriket, stod opp fra de døde tredje dag, før opp til himmelen, sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd, skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.

Jeg tror på Den hellige ånd, en hellig, allmenn kirke, de helliges samfunn, syndenes forlatelse, legemets oppstandelse og det evige liv.

Amen

3) Herrens bønn

Vår Far i himmelen!

La navnet ditt helliges.

La riket ditt komme.

La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød, og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere.

Og la oss ikke komme i fristelse, men frels oss fra det onde.

For riket er ditt, og makten og æren i evighet.

Amen.

4) Dåpen

Jesus sa: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.»

5) Nattverden

Vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt, tok han et brød, takket, brøt det, ga disiplene og sa: «Ta imot og spis! Dette er min kropp som gis for dere. Gjør dette til minne om meg.»

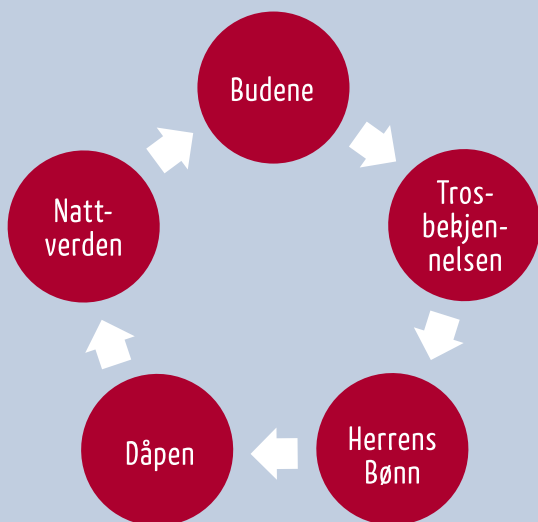
På samme måte tok han begeret etter måltidet, takket, ga dem og sa: «Drikk alle av det! Dette begeret er den nye pakt i mitt blod som utøses for dere så syndene blir tilgitt. Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.»

Katekismen har vært og er grunnlaget for all undervisning i de lutherske kirkene overalt i verden. De fem delene i katekismen er som en blomsterbukett med ulike farger, men som hører sammen.

Luther mente for eksempel at det første budet og den første artikkelen henger sammen: «Du skal ikke ha andre guder enn meg» og «Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper» handler om at vi tror at det bare er én Gud og at det er han som har skapt alt.



Sammenhengen mellom de fem tekstene kan vi også vise som en sirkel:



Budene viser oss hvordan Gud ønsker at vi skal leve. Men vi klarer ikke å leve slik Gud vil. Dette vet Gud. I trosbekjennelsen lærer vi om hva Gud, som har skapt oss, har gjort for å frelse oss. Det kan vi få tro på!

I Herrens bønn ser vi hvordan vi kan be for å ta imot det Gud vil gi. I dåpen gjør Gud oss til sine barn og gir oss sin frelse. I nattverden vil han gi tilgivelse. Han vil også gi hjelp til å leve som Guds barn, slik budene viser oss.

Hvorfor skal vi lære dette?

Luther ønsket at alle skulle lære de fem hovedtekstene utenat. For da har vi nok kunnskap både om hva vi tror på og hvordan vi bør leve.

Luther regnet med at disse delene allerede var kjent for barna. Trosbekjennelsen og Herrens bønn sier vi jo også høyt i gudstjenesten sammen med alle de andre. Men like viktig er det at vi forstår hva det betyr. Derfor skrev Luther forklaringer til alle delene. Det vil du se etter hvert.

Katekismen er som en matpakke for troen. Det er nødvendig med mat på veien gjennom livet, og denne matpakken er ikke tung å bære med seg heller.





Hvordan skal vi lære dette?

Utenatføring kan være en god måte å lære viktig stoff på. Det er også mange fortellinger i denne boka. De handler om barn på din egen alder. Vi håper fortellingene vil hjelpe deg til å forstå det du skal lære. I tillegg finner du mange oppgaver slik at du kan huske stoffet bedre.